

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2015r

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu, Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie

Przewodniczący: SSR Samanta Wierzbicka

Protokolant: praktykant Klaudia Gruszka

Po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015r. sprawy

z powództwa: (...) S.A.

przeciwko: A. S., G. S.

o: ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej

1. Z dniem 05 sierpnia 2015 roku ustanawia rozdzielność majątkową małżeńską pomiędzy małżonkami A. S. i G. S., wynikającą z małżeństwa zawartego przez nich w dniu 09 maja 1987 roku w P. dla którego Urząd Stanu Cywilnego w P. sporządził akt małżeństwa nr 1275/1987.
2. Zasądza od pozwanych A. i G. małżonków S. na rzecz powoda (...) S.A. we W. zwrot kosztów sądowych i z tego tytułu zasądza od każdego z nich po 100 złotych każdy.
3. Kosztami sądowymi w kwocie 200 zł obciąża stronę powodową uznając je za uiszczone w całości.

SSR Samanta Wierzbicka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 sierpnia 2008 r. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wystąpiła przeciwko A. S. oraz G. S. z powództwem o ustanowienie pomiędzy pozwanymi ustroju rozdzielności majątkowej od daty wytoczenia powództwa oraz o zasądzenie od pozwanych na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powódka jest wierzycielem pozwanej na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 12 lipca 2012 r. umowy o kartę kredytową nr (...) zawartej przez pozwaną w dniu 25 listopada 2008 r. z (...) Bank S.A. (aktualnie Bank (...)). Powód wyjaśnił, że nie mogąc wyegzekwować swojego świadczenia w sposób dobrowolny, w dniu 26 lutego 2014 r. uzyskał tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu w sprawie I Nc 237/14. Wskazał, że w oparciu o wskazany tytuł wykonawczy wszczęte zostało w stosunku do pozwanej na jego wniosek postępowanie egzekucyjne prowadzone w sprawie KM 143/15 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań-Stare Miasto w Poznaniu M. C., które nie przyniosło rezultatu z uwagi na fakt, że w stosunku do pozwanej prowadzonych jest łącznie dwadzieścia postępowań egzekucyjnych dotyczących należności głównych w łącznej kwocie ponad 2.200.000 złotych. Powód podniósł, że celem wyegzekwowania przysługującej mu w stosunku do pozwanej wierzytelności musi skierować egzekucję do przysługującego pozwanej udziału w własności nieruchomości położonej w M. przy ul. (...) stanowiącej składnik majątku wspólnego pozwanej oraz jej męża G. S.. Powód wyjaśnił, że nie uzyska tytułu wykonawczego z klauzulą wykonalności przeciwko małżonkowi pozwanej, zatem jedynie ustanowienie pomiędzy pozwanymi ustroju przymusowej rozdzielności majątkowej umożliwi mu zaspokojenie dochodzonej wierzytelności.

Na rozprawie w dniu 4 listopada 2015 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Podobne stanowisko w dniu 11 grudnia 2015 roku zajął pozwany.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Pozwani A. S. oraz G. S. pozostają w związku małżeńskim od dnia 9 maja 1987 r. Pozwani nie zawierali dotychczas umowy majątkowej małżeńskiej, pozostają z mocy prawa w ustroju małżeńskiej wspólności majątkowej. Od roku 2010 r. pozwani żyją w separacji faktycznej i nie utrzymują ze sobą kontaktu. Pozwana jest obecnie osobą bezrobotną, stara się o przyznanie renty, z kolei pozwany zatrudniony jest w firmie (...). Pomiędzy pozwanymi nie toczy się obecnie postępowanie w sprawie o rozwód ani o separację. Małżonkowie nie wspierają się finansowo, prowadzą odrębne gospodarstwa domowe.

dowód:

odpis skrócony aktu małżeństwa pozwanych (k. 19), przesłuchanie pozwanej (k. 49), przesłuchanie pozwanego (k. 60-61)

Pozwani są właścicielami nieruchomości położonej w M. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz nieruchomości położonej w M. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą nr (...).

dowód:

dokumenty zgromadzone w aktach komorniczych KM 143/15, przesłuchanie pozwanej (k. 49), przesłuchanie pozwanego (K. 60-61)

W dniu 25 listopada 2008 r. pozwana zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w G. umowę o kartę kredytową S. V. nr (...).

dowód:

wniosek i umowa o kartę kredytową (k. 9-15)

W dniu 12 lipca 2012 r. powódka zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w G. umowę cesji wierzytelności przysługującej bankowi w stosunku do pozwanej z tytułu opisanej wyżej umowy o kartę kredytową. Wobec zaniechania dobrowolnego uregulowania należności wynikającej z przedmiotowej umowy powódka wytoczyła przeciwko pozwanej powództwo o zapłatę. Nakazem zapłaty wydanym w dniu 26 lutego 2014 r. w postępowaniu upominawczym nakazano pozwanej zapłatę na rzecz powódki kwoty 8.188,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu. W dniu 3 listopada 2014 r. przedmiotowy nakaz zapłaty został opatrzony klauzulą wykonalności. W oparciu o wskazany tytuł wykonawczy wszczęte zostało z wniosku powódki w stosunku do pozwanej postępowanie egzekucyjne. Prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań-Stare Miasto w Poznaniu M. C. w sprawie KM 143/15 egzekucja została skierowana do wynagrodzenia za pracę pozwanej, wierzytelności na rachunkach bankowych, innych wierzytelności oraz nieruchomości. Przeciwko pozwanej prowadzonych jest obecnie dwadzieścia postępowań egzekucyjnych dotyczących kwoty głównej zadłużenia ok. 2.221.621,64 zł (stan na dzień 27 lipca 2015 r.). Postępowanie egzekucyjne skierowane do ruchomości, wierzytelnościach na rachunkach bankowych, wynagrodzenia za pracę oraz innych wierzytelności nie przyniosło rezultatu, a egzekucja skierowana do nieruchomości została zawieszona na wniosek powódki wobec ustalenia, że opisane wyżej nieruchomości stanowią składniki majątku wspólnego pozwanych.

dowód:

załącznik do umowy cesji (k. 16), nakaz zapłaty wydany w sprawie I Nc 237/14 (k. 17), pismo od komornika (k. 18), dokumenty zgromadzone w aktach sprawy komorniczej KM 143/15

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy niniejszej oraz aktach sprawy komorniczej KM 143/15.

Wskazany wyżej dokumentom Sąd dał wiarę, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości ani mocy dowodowej, a Sąd nie znalazł podstaw, dla których miałby to czynić z urzędu. Zebrany dokumentom urzędowym i prywatnym Sąd przypisał znaczenie, jakie wynika z art. 244 i 245 k.p.c.

Co do zasady na obdarzenie przymiotem wiarygodności zasługiwał, zdaniem Sądu, dowód z przesłuchania pozwanych. Nie licząc twierdzeń pozwanej co do tego, że zobowiązanie, którego wykonania dochodzi powódka, zostało zaciągnięte wspólnie z pozwanym, zeznania A. S. oraz G. S. były logiczne i wzajemnie ze sobą korespondowały.

Wobec nieusprawiedliwionej nieobecności na rozprawie Sąd pominął dowód z przesłuchania prezesa zarządu (...)S.A. z siedzibą we W. w charakterze powódki.

Sąd zważył, co następuje

W niniejszej sprawie powódka domagała się ustanowienia pomiędzy pozwanymi ustroju rozdzielnosci majątkowej - z dniem wytoczenia powództwa.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawę prawną zgłoszonego żądania stanowił art. 52 § 1 a k.r.o., w świetle którego wierzyciel jednego z małżonków objętych ustrojem wspólności majątkowej może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

Należy wskazać, że prawomocne orzeczenie ustanawiające ustrój przymusowej rozdzielnosci majątkowej nie prowadzi do podziału majątku wspólnego, lecz do stanu, w którym występują dwa majątki, tj. majątek osobisty męża oraz majątek osobisty żony. Do majątków tych wejdą udziały w majątku wspólnym, jakie przypadną w wyniku ustania wspólności majątkowej. Dojdzie zatem do przekształcenia wspólności łącznej w ułamkową.

Analizując okoliczności niniejszej sprawy Sąd uznał, że zgłoszone przez powódkę żądanie zasługiwało na uwzględnienie.

Po pierwsze należy wskazać, że ustawodawca w art. 52 § 1 a k.r.o. przyznał czynną legitymację procesową do wytoczenia powództwa o ustanowienie przez sąd ustroju przymusowego w postaci rozdzielnosci majątkowej wierzycielowi jednego z małżonków. Zatem w sytuacji gdy dłużnikami są oboje małżonkowie wierzyciel może zaspokoić swoje roszczenie zarówno z ich majątków osobistych, jak i ze składników majątku wspólnego, w związku z czym nie ma interesu prawnego do wystąpienia z powództwem o zniesienie wspólności majątkowej. Jako że wierzytelność przysługiwała powódce jedynie w stosunku do pozwanej E. D. należało stwierdzić, że powódce przysługiwała legitymacja do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie.

Po drugie Sąd zważył, że w świetle przepisu art. 52 § 1a k.r.o. kolejną z przesłanek ustanowienia przez Sąd ustroju rozdzielnosci majątkowej na skutek żądania wierzyciela jednego z małżonków jest uprawdopodobnienie, że zaspokojenie przysługującej mu wierzytelności - która została stwierdzona tytułem wykonawczym - wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Zgodnie z dyspozycją art. 243 k.p.c. zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu. Zatem w niniejszej sprawie rolą wierzyciela jest nie udowodnienie, lecz jedynie uprawdopodobnienie, że dla zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności konieczne jest dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków, przy czym nie jest nawet konieczne stwierdzenie przez komornika sądowego bezskuteczności egzekucji w drodze umorzenia postępowania egzekucyjnego ani wykazanie, że majątek osobisty małżonka dłużnika nie wystarczył na zaspokojenie należności. Wystarczające będzie natomiast wykazanie rażącej dysproporcji pomiędzy majątkiem

osobistym małżonka będącego dłużnikiem a majątkiem wspólnym. Do uprawdopodobnienia okoliczności, o których mowa w art. 52 § 1a k.r.o., wystarczy pisemne oświadczenie wierzyciela, iż dla zaspokojenia wierzytelności wymagany jest podział majątku wspólnego małżonków, jeżeli w oświadczeniu wierzyciel wskaże na okoliczności, dotyczące np. charakteru wierzytelności, uzasadniające przypuszczenie, iż bardziej korzystne dla wierzyciela będzie zaspokojenie się z części majątku wspólnego, która przypadnie małżonkowi dłużnikowi po podziale, niż prowadzenie egzekucji z niektórych składników majątku wspólnego (tak G. Jędrejek, *Intercyzy. Pojęcie. Treść. Dochodzenie roszczeń*, Warszawa 2011, s. 333).

W świetle wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 16 maja 2014 r. wydanego w sprawie II Ca 201/14 zaspokojenie wierzytelności przysługującej od jednego z małżonków wymaga dokonania podziału majątku wspólnego wówczas, gdy nie ma możliwości zaspokojenia jej z majątku osobistego dłużnika i składników majątku wspólnego małżonków wymienionych w art. 41 § 2 k.r.o. i gdy brak podstaw do poszukiwania zaspokojenia z majątku wspólnego małżonków, natomiast możliwe będzie zaspokojenie z udziału w majątku wspólnym małżonków, który w wyniku podziału przypadnie temu z małżonków, który jest dłużnikiem, przy czym dla wykazania, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego nie jest potrzebne udowodnienie tej okoliczności, lecz wystarczy jej uprawdopodobnienie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należało stwierdzić, że zdaniem Sądu powódka wykazała, że jedynie ustanowienie rozdzielności majątkowej w stosunku do pozwanej i jej męża umożliwi zaspokojenie przysługującej jej w stosunku do A. S. wierzytelności. Z treści złożonych do akt dokumentów wynika, że w stosunku do pozwanej toczy się aktualnie dwadzieścia postępowań egzekucyjnych, a zaspokojenie wierzytelności powódki nastąpić może jedynie z nieruchomości stanowiących składnik majątku wspólnego pozwanej i jej małżonka. Z uwagi na obowiązujący w małżeństwie pozwanych ustrój wspólności majątkowej i treść normy zawartej w art. 923¹ § 1 k.p.c., w świetle którego tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim stanowi podstawę do zajęcia nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego, jednakże dalsze czynności egzekucyjne dopuszczalne są na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom. Skoro jedynie pozwana jest dłużnikiem powódki, to oczywistym jest, że ta ostatnia nie może obecnie uzyskać tytułu wykonawczego w stosunku do pozwanego, albowiem nie przysługuje jej w stosunku do G. S. żadna wierzytelność. Przypomnieć trzeba, że na zasadzie art. 42 k.r.o. wierzyciel małżonka nie może w czasie trwania wspólności ustawowej żądać zaspokojenia z udziału, który w razie ustania wspólności przypadnie temu małżonkowi w majątku wspólnym lub w poszczególnych przedmiotach należących do tego majątku. A. S. nie posiada majątku osobistego pozwalającego zaspokoić wierzytelność powódki, uprawdopodobniła brak majątku wspólnego małżonków S. wymienionych w art. 41 § 2 k.r.o. oraz brak podstaw do poszukiwania zaspokojenia z ich majątku wspólnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że w zaistniałej sytuacji jedynie sprzedaż należącego do pozwanej udziału we własności opisanych wyżej nieruchomości daje powódce możliwość zaspokojenia przysługującej jej wierzytelności. Nie budził zatem wątpliwości Sądu fakt uprawdopodobnienia przez powódkę, iż zaspokojenie przysługującej jej względem pozwanej wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego pozwanych małżonków. Powództwo zasługiwało zatem na uwzględnienie.

Wspólność majątkowa ustaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją znosi. W niniejszej sprawie powódka żądała ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wytoczenia powództwa, tj. z dniem 5 sierpnia 2015 r. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie wystąpiły przesłanki uzasadniające ustanowienie rozdzielności majątkowej z tą datą i orzekł jak **w punkcie 1. wyroku**.

W **punkcie 2. wyroku** Sąd na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądził od każdego z pozwanych na rzecz powódki zwrot połowy poniesionych przez nią kosztów sądowych.

SSR Samanta Wierzbicka